

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 14. Vtrùm ens in pluribus locis collocatum aliqua possit, quæ non potest collocatum in vno solo. Et quænam. Et qualiter.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

per se, perque actiones à se immediatè ortas ad illos concurrant. Igitur tales substantiæ naturaliter agunt in distans, seu per actiones à se distantes. Respondeo, in casibus positis, & in similibus accidentia proxima passo virtutem sufficientem habere ad disponendam vim illius materiam pro noua formâ substantiali introducendâ, vtpote cuius dispositiones etiam sunt accidentia. Materiam autem vltimò dispositâ ad formam ipsa est debita naturaliter. Atque ita Deus vt auctor vniuersalis naturæ ad exigentiam talium dispositionum producit talem formam aut per se solum, aut, quod verissimilius est, simul cum accidentibus proximis passo, à quibus dispositiones ipsa prodierunt, tanquam cum instrumentis quibusdam substantiæ distantis, à qua vel proximè, vel remotè modo superius dicto fluxerunt: quin ipsa substantia per se immediatè concurrat ad productionem dictæ formæ. Tametsi illi attribui soleat eius productio; eo quòd ab illâ tandem remotè suam trahit originem.

314 Secundum argumentum est. Magnes ferrum distans attrahit. Succinum paleas. Oculi nonnumquam res distantes fascinant. Basiliscus è loco distante visu necat. Torpedo manum distantem stupefacit. Imaginatio in capite residens appetitum mouet residentem in corde, aliaque membra distantia variè alterat. Ipseque appetitus medio suo imperio membra distantia mouet localiter. Igitur causæ naturales in distans agere possunt, sepeque agunt. Nego consequentiam. Quia in ijs, & similibus casibus causæ distantes, quibus dicti effectus tribuuntur, non illos causant per actionem à se egredientem immediatè, sed plerunque per accidentia aliqua à se modo iam dicto deriuata, & à Deo adiuta tanquam per instrumenta quædam. Interdum verò per solam sympathiam absque vllis interiectis accidentibus, vt in casibus imaginationis, & appetitus; quatenus, suppositis actibus harum potentiarum, alijs potentijs, aut partibus eiusdem viuents, etiam loco distatis, tales effectus sunt debiti naturaliter; Deusque subinde cum illis ad eos causandos concurrat. Pariterque de alijs huiusmodi censendum est.

315 Tertium argumentum. Quandoque operatur agens intensius in distans, quàm in propinquum, vt quando, feruente aqua, fundum lebetis propinquius igni minus est calidum; & quando per reflexionem intensior fit qualitas iuxta obfistens, quàm in medio propinquiore agente; nec non quando ignis existens intra fornacem intensius illuminat, & calefacit passum è regione directè positum in spatio distantiore, quàm positum ad latus oris fornacis in spatio propinquiore. Igitur agens per actionem à se immediatè egredientem naturaliter agit in distans. Nam in ijs casibus ea maior intensio effectus ab accidente remissiore sibi contiguo nasci non potest. Respondeo, in primo casu quòd aqua remotior ab igne calidior sentiat, quàm fundum lebetis, non inde nasci; quia ignis in illam suam per se protendat actionem intensiorem; sed quia exhalationes, aut etiam partes aquæ subtiles factæ calidiores in ipso fundo lebetis ab igne sibi propinquo sursum ascendunt, & crassiores partes aquæ, quæ remotiores ab igne erant, & minus calidæ, descendunt ad fundum, dum aqua feruet. In secundo autem casu ea maior intensio qualitatis, quam iuxta obfistens experimur, non nascitur immediatè ab agente distante, sed à duplica-

to agente contiguo ratione reflexionis, altero per lineam directam, & altero per lineam reflexam operante in eadem parte subiecti; qualiter non operantur in medio propinquiori agenti principali, quò vel non accedit reflexio, vel accedit non adeò intenfa. Pro tertio denique casu dico, lumen ab igne, aut ab alio luminoso ebibratum dumtaxat agere per lineam directam tam aliud lumen, quàm calorem; calorem autem pariter per lineam directam efficacius agere: tametsi è quouis puncto sui subiecti non nihil etiam in spheram agat, in quo differt à lumine; sicut & in dependentiâ à suo agente in conferuari; vt pluribus suo loco expono, & ostendo. Vnde in ipso tertio casu fit, quòd lumen ebibratum ab igne per os fornacis nihil ad latus operetur luminis, aut caloris; & quòd calor pariter ebibratus minus ad latus operetur caloris, quàm in directum. Et consequenter quòd è regione ad longam distantiam plus luminis, calorisque producat, quàm ad latus prope ipsum, os fornacis; non verò quòd ignis suam in distans protendat actionem. Ex quibus omnibus apparet, quomodo ad cæteras experientias fit respondendum, ne doctrinæ nostræ præiudicent.

QVÆSTIO XIV.

Virum ens in pluribus locis collocatum, aliqua possit, quæ non potest collocatum in vno solo. Et quanam. Et qualiter.

316 **C**arleton disput. 35. Phys. sect. 5. referens pro se Maior. Ocham. Hug. Viç. & alios opinatur, ens positum in duobus locis esse virtualiter duplex, & à se independens, sicut quando existit in diuersis temporibus: atque adeò vt sic eadem posse, etiam naturaliter, quæ posset duplex ens. Vnde infert sect. 6. hominem in duobus locis existentem posse in vtroque naturaliter moueri; in vno esse intensè calidum, in alio intensè frigidum; in vno habere naturaliter assensum, in alio dissensum; in vno amorem, in alio odium eiusdem obiecti; in vno mereri, & esse in gratia, in alio peccare; in vno saluari, in alio damnari; in vno viuere, in alio mori; & similia. Hæc enim possent illi accidere prout existenti in diuersis temporibus. Putat etiam vniuersim hic Auctor, ens in duobus locis existens prædicata contradictoria sufferre posse: quia vt vidimus quæst. 9. censet vniuersim, rei in vno loco existentis in cæteris omnibus, vnde deest, existere contradictoriam negationem. In quo etiam consentit Spinul. disput. 10. Phys. sect. 6. artic. 3. vt ibi notauimus, inferens ex hoc fundamento, hominem billocatum supernaturaliter saltem habere posse formas contrarias in diuersis locis, vt calorem, & frigus in summo; assensum, & dissensum amorem, & odium eiusdem obiecti. Tametsi neget nihilominus cum communi, posse hominem in vno loco mereri, & in alio peccare; in vno præmiari, & in alio damnari; in vno viuere, & in alio mori. Imo vniuersè negat etiam, posse ens in pluribus locis id, quòd ex defectu virtutis, aut capacitatis propriæ non potest in vno.

317

Communis tamen sententia Doctorum est, ens in pluribus locis collocatum nequaquam æquivalere pluribus entibus; atque ita, quæcumque in vno loco positum præstare, aut sustinere non potest vel naturaliter solum, vel etiam diuinitus, siue ob defectum propriæ virtutis, aut capacitatis, siue ob illorum oppositionem, ea utique nec posse præstare similiter, aut sustinere positum in pluribus locis. Ita tenent Soar. tom. 3. in 3. par. disput. 48. sect. 5. & 6. Coninc. de Sacram. quest. 75. artic. 4. dub. 3. Card. de Lugo disput. 5. de Euchar. sect. 2. Monca. disput. 10. cap. 9. Petr. Hurt. disput. 14. Phys. sect. 5. Arriag. disput. 14. Phys. sect. 9. & 10. Quied. contr. 15. Phys. punct. 10. & alij communiter. Quid ego sentiam, per sequentes propositiones exponam.

Propositio 1.

318

Impossibile omnino est, etiam diuinitus, vt aliqua prædicata formaliter contradictoria de aliquo ente bilocato verificentur simul tempore.

Quia prædicata formaliter contradictoria sunt aliquid positum, & eius formalis negatio. Est autem impossibile omnino, vt aliquid positum, & eius formalis negatio simul tempore existant in rerum natura; & consequenter, vt simul tempore existant in diuersis locis; & consequenter, vt simul tempore conueniant enti in diuersis locis constituto; prout pluribus contra. Carlet. & Spioul. ostensum est supra quest. 9. quæ ad rem videnda. Vbi etiam diluta sunt argumenta, quæ contra præsentem propositionem opponi possent.

319

Ex qua inferitur primò, impossibile omnino esse, vt homo simul tempore sit in vno loco viuus, & in alio mortuus. Quia vita importat vnionem animæ, & corporis, mors autem negationem formalem eiusdem vnionis; & est impossibile, vt dictum est, vnionem, & negationem eius formalem simul tempore existere, adhuc in diuersis locis. Possent quidem anima, & corpus hominis poni Matriti cum sua vnione, & simul Romæ sine vnione, hoc est sine eo, quod vnio esset præsens Romæ. Hoc tamen casu, licet verè dicerentur ea extrema esse vnita Matriti, & verè etiam dicerentur non esse vnita Romæ ex defectu quidem, non vnionis, sed præsentia Romanæ vnionis; non tamen verè diceretur, esse hominem viuum Matriti, & mortuum Romæ; sed esse hominem; viuum Matriti & Romæ simpliciter non esse; quia defectu præsentia Romanæ vnionis homo integer non esset præsens Romæ.

320

Secundò inferitur, impossibile omnino esse, vt homo simul tempore mereatur in vno loco, & peccet grauiter in alio; tum, vt in vno loco saluetur, & in alio damnetur. Quia meritum importat negationem peccati; & saluatio importat negationem damnationis, vt aliunde modò suppono. Repugnatque negationem, & rem negatam adhuc in diuersis locis simul tempore existere iuxta dicta.

321

Denique sequitur, idem dicendum pariter de quibusuis alijs prædicatis, quorum alterum negationem formalem, & alterum rem negatam includat in conceptu suo.

Propositio 2.

Aliqua prædicata æquivalenter contradictoria de ente posito in duobus locis prout posito in eis reduplicatiuè verificantur. Sicut & de ente posito in vno loco reduplicatiuè prout affecto diuersis accidentibus. Quod proinde potius est, prædicata eiusmodi de entibus inter se distinctis verificari.

Dico prædicata æquivalenter contradictoria ea, quorum neutrum importat negationem re ipsa, sed tantum ex modo nostro concipiendi, & nihilominus prorsus repugnant eidem subiecto æquè, ac contradictoria formaliter; subiectis verò inter se distinctis non item. Talia sunt esse hominem, & non esse hominem; esse simile, & non esse simile eidem extremo; & alia huiusmodi. De quo videnda quæ scripta dedimus in Pharo Scient. disput. 9. quest. 3. & 4. & disput. 10. quest. 4. Igitur de homine prout existente Matriti esse distantem à Româ verificatur, de eodemque prout existente Romæ, non esse distantem; sicut de homine Hispano prout albo verificatur, esse dissimilem Ætyopi, de eodemque prout calido non esse dissimilem. Quæ utraque prædicata sunt æquivalenter contradictoria. Sed quæ reuera non de eodem, sed de distinctis subiectis verificantur. Quod passim euenit in prædicatis quauis ratione oppositis comparatione eiusdem subiecti, & non comparatione plurium. Perinde enim est asserere, hominem prout existentem Matriti distare à Româ, secus prout existentem Romæ; atque asserere, præsentiam hominis Matritensem à Româ distantem, esse; præsentiam verò eiusdem Romanam minimè. Sicut etiam perinde est asserere, Hispanum prout album esse dissimilem Ætyopi, secus prout calidum; atque asserere, albedinem Hispani nigredini Ætyopis esse dissimilem, calorem vero Hispani calori Ætyopis non item.

Ex quibus patet, doctrinam præsentis propositionis non esse propriam entium in pluribus locis existentium, sed communem omnibus entibus, siue in pluribus, siue in vno loco, siue cum præcisione ab omni præsentia locali, aut etiam ab existentia considerentur.

Propositio 3.

Prædicata metaphysicè contraria comparatione eiusdem subiecti sumpti præcise, siue cum præcisione à loco neque diuinitus possunt ei conuenire simul, quantumvis sit collocatum in pluribus locis. Quæ verò sunt metaphysicè contraria, eidem subiecto reduplicatiuè prout existente in vno loco, bene poterunt ei conuenire prout esistenti in duobus locis.

Dico prædicata metaphysicè contraria comparatione alicuius subiecti ea, quæ contradictoria non sunt, atque adeò vel ambo positiua, vel ambo negatiua esse possunt; & tamen nec de potentia Dei absoluta possunt ei simul conuenire ob contradictionem, quam necessariò secum ferunt annexam, iuxta vniuersalem doctrinam de oppo.

oppositione entium traditam in Pharo Scient. disput. 14. Quo posito.

325 Prima pars propositionis ostenditur. Quia subiectum sumptum præcisè, siue cum præcisione à loco, seu, quod in idem recidit, prout distinctum ab omni sua præsentia locali semper est in se idem, siue in vno tantum loco, siue in pluribus positum sit, vt est notissimum. Ergo prædicata, quæ illi ita præcisè sumpto repugnant, semper repugnant, siue in vno loco, siue in pluribus positum sit. Alioquin eidem subiecto repugnant, & non repugnant; quod est chymericum. Confirmatur, & declaratur. Quia talia prædicata nequeunt sine contradictione simul verificari de entitate talis subiecti prout condistincta ab omni sua præsentia locali; quia verificatio vnus fert necessariò secum verificationem negationis alterius, & est impossibile, quòd alterum, & eius negatio simul de tali subiecto verificentur iuxta proposit. 1. quia sunt extrema contradictoria. Sed entitas talis subiecti, siue coniungatur cum vna, siue cum pluribus præsentijs, semper manet condistincta ab illis, & prorsus eadem in se. Ergo, quibuscumque præsentijs sit ea in quibuscumque locis coniuncta, nequaquam talia prædicata possunt simul verificari de illa sine contradictione, hoc est, sine eo, quòd simul verificentur de illa duo prædicata contradictoria. Quod penitus est impossibile iuxta proposit. 1.

326 Secunda autem pars propositionis inde planè probanda venit. Quia prædicata metaphysicè contraria subiecto reduplicatiuè prout existenti in vno loco non tam substantiæ eius, quam ipsius præsentia in tali loco contraria, & repugnantia sunt; atque ita bene possunt ei conuenire simul prout existenti in distinctis locis. Vt pote quod perinde est, ac conuenire vnum, præsentia locali, respectu cuius sunt contraria, & alterum alteri præsentia. Quod passim euenit in prædicatis contrarijs respectu vnus subiecti.

327 Ex primâ parte propositionis inferitur si assensus, & dissensus; amorque, & odium eiusdem obiecti; nec non peccatum graue, & gratia; & alia huiusmodi extrema contraria metaphysicè sunt comparatione eiusdem subiecti, vt communior sententia fert; nullatenus illa posse simul eidem subiecto conuenire; quantumuis hoc sit collocatum in pluribus locis. Quia, absque dubio contraria sunt respectu illius sumpti præcisè, siue cum præcisione à loco, prout condistinctique ab omni sua præsentia locali, vt bene censent Auctores relati num. 317. quidquid de assensu, & dissensu, ac de amore, & odio in oppositum opinetur nouissimè Spinulæ citatus num. 316. Itaque, supposita oppositione prædicta eiusmodi extremorum, impossibiles omnino est, etiam diuinitus, vt idem homo positus in duobus locis in vno eorum assentiatur, & in altero dissentiat, aut in vno amet, & in alio oderit idem obiectum simul tempore; nec non, vt in vno loco habeat gratiam, & in altero graue peccatum. Tantumdemque de similibus venit dicendum.

328 Id quod longè euentius cernitur in alijs prædicatis, quæ citra omne dubium metaphysicè sunt contraria eidem subiecto sumpto præcisè, & independenter ab omni loco, & præsentia locali, imò & ab existentia actuali; vt, esse simi-

le, & dissimile; esse æquale, & inæquale eidem, extremo; esse distinctum ab alio quopiam, & identificatum cum illo, &c. Euentissimè enim repugnat prorsus, quòd homo billocatus entitatiuè sit in vno loco dissimilis, & in altero similis, aut in vno loco inæqualis, & in altero æqualis Angelo; aut in vno loco ab illo distinctus, & in altero cum illo identificatus, &c.

Iam ex secundâ parte propositionis constat; quomodo homo prout existens tantum. 329
Matriti non possit esse simul distans à Româ, atque contiguus Romæ. Quia respectu hominis prout existentis tantum Matriti metaphysicè contraria sunt talia prædicata. Et tamen, ei prout existenti in duobus locis ambo simul absque contrarietate conueniunt; nempe prout existenti Matriti, esse à Româ distantem, & prout existentem in spatio contiguo Romæ esse Romæ contiguum. Tantumdemque est de prædicatis motus, & quietis. Quia prorsus repugnat idem ens in eodem loco moueri simul, & quiescere. Moueri tamen illud in vno loco, & simul quiescere in alio, non est, vnde repugnet.

Verum contra primam partem propositionis obijci potest ex Carlet. Prædicata, quæ 330
comparatione vnus subiecti prout existentis in vno tempore sunt prorsus repugnantia, comparatione eiusdem prout existentis in distinctis temporibus talia non sunt, quocumque modo tale subiectum sumatur, siue consideretur. Ob id enim homo facilè potest habere hodie assensum, & cras dissensum, aut hodie amorem, & cras odium eiusdem obiecti; nec non hodie gratiam, & cras peccatum graue, & similia; cum tamen prorsus illi repugnet, habere simul talia extrema in eadem mensurâ temporis. Ergo prædicata, quæ comparatione vnus subiecti quouis modo considerati prout existentis in vno loco sunt prorsus repugnantia, comparatione eiusdem prout existentis in locis distinctis talia non erunt. Quia, sicut idem ens prout existens in pluribus temporibus pluribus entibus æquualet; ita & prout existens in pluribus locis.

Pro exactâ huius argumenti, aliorumque 331
illi similibus solutione suppono vt certum, hoc differre locum, & tempus, quòd partes loci permanentes sunt, qua ratione sunt; partes verò temporis successiuè fluunt. Vnde fit primò, vt plures vocationes in pluribus locis simpliciter possint esse existentes, plures verò durationes in pluribus temporibus non item, sed vna tantum; nimirum, quæ tempori præsentis respondet; hæc enim sola existit. Nam omnes præterita iam non existunt, sed extiterunt; & omnes futura nondum existunt, sed existent. Secundò fit, id solùm existere simpliciter, quod de præsentis existit, seu durationem præsentem habet. Secus, quod non existens de præsentis vel extitit antea, vel postea existet. Atque ita vnumquodque in solo vno tempore posse esse existens simpliciter; in pluribus verò simul nequaquam. Cum tamen vnumquodque tum in vno loco, tum etiam in pluribus simul possit esse existens simpliciter. Tertio fit, quæcumque quoduis ens potest, aut non potest prout existens simpliciter, ea utique posse, aut non posse in solo vno tempore, nempe in præsentis; secus in pluribus; cum tamen non in solo vno loco, sed etiam in pluribus possit, aut non possit. Vnde fit quartò, vt quoduis ens in ordine ad ea, quæ potest, aut non potest præci-

præcisè prout existens simpliciter, perinde se habear in quolibet tempore præsentè, ac si non existisset in antecedente, neque esset in sequente exiturum; & consequenter ac si esset alterum à se ipso prout coniuncto cum præteritâ, aut cum futurâ duratione, Quod est in ordine ad prædicta æquivalenter, quodammodo esse illud plura prout existens simpliciter in pluribus temporibus præsentibus successivè fluentibus, Cum tamen nullatenus sic se habeat prout existens simpliciter in pluribus locis. Hæc dicta de ente comparato ad ea, quæ potest, aut non potest prout existens simpliciter. De comparato vero ad ea, quæ potest, aut non potest consideratum secundum se cum præcisione ab existentia, rursus suppono etiam, ut certum; illud eodem modo se habere prout existens in vno, aut pluribus temporibus, ac prout existens in vno, aut pluribus locis. Quia quæcumque ei competunt, aut non competunt cum præcisione ab existentia, consequenter ei competunt, aut non competunt cum præcisione à loco, & tempore siue vno, siue multiplici, ut est notissimum.

332 Ex his constat primò, per argumentum propositum nihil probari. Siquidem constat, prædicata, quæ cum præcisione à loco contraria sunt alicui subiecto prout simpliciter existenti; (qualia sunt assensus, & dissensus; amorque, & odium eiusdem obiecti; peccatum, & gratia; atque similia); non posse non ei repugnare tam respectu vnus, quam respectu plurium locorum: cum tamen respectu tantum vnus temporis, non itidem respectu plurium illi repugnent, Quod est, æquè non posse tale subiectum talia prædicata sufferre positum in pluribus locis, ac positum in vno solo. Cum tamen positum in pluribus temporibus bene possit sufferre illa, licet positum in vno solo non possit.

333 Secundò constat, aliud esse de prædicatis contrarijs alicui subiecto sumpto secundum se cum præcisione ab existentia; (qualia sunt, esse simile, & dissimile; æquale, & inæquale eidem extremo; & alia huiusmodi). Hæc enim ut repugnant ipsi tam respectu ad plura loca, quam respectu ad vnum; ita quoque repugnant ipsi tam respectu ad plura tempora, quam respectu ad vnum. Manifestè enim est impossibile, quòd homo in vno tempore sit dissimilis Angelo, & in alio similis quoad essentiam, æquè, ac est impossibile, quòd sit dissimilis in vno loco, & similis in alio. Ut hinc appareat, quàm multifariam decipiuntur, qui in distinctè pronuntiant, in ordine ad sufferenda prædicata opposita idem subiectum æquivalere pluribus quatenus positum in pluribus siue locis, siue temporibus.

Propositio 4.

334 Prædicata physicè contraria comparatione eiusdem subiecti sumpti cum præcisione à loco æquè sunt ei connaturaliter repugnantia posito in pluribus locis, quàm posito in vno. Quæ verò sunt physicè contraria eidem subiecto reduplicatiuè prout existenti in vno loco, bene poterunt ei con-

naturaliter conuenire prout existenti in pluribus.

Dico prædicata physicè contraria comparatione alicuius subiecti ea, quæ licet absque contradictione, atque adeò simpliciter possunt ei simul conuenire; naturaliter tamen, & citra miraculum ei simul conuenire non possunt, ut, esse frigidum, & esse calidum simul in gradibus intensis. Pro quo recognosci possunt dicta in Pharo Scient. disput. 14. de oppositione entium.

Hoc positò, quæcumque in probationem propositionis præcedentis sunt dicta, huic, suâ proportionem seruata, ab vnoquoque sunt applicanda, ne repetantur; hoc tamen solo obseruato semper discrimine, quòd ibi de prædicatis contrarijs metaphysicè subiecto fuit sermo, deque potentia, aut impotentia pariter metaphysicè ad ea simul sufferenda; hic verò sermo est de prædicatis contrarijs subiecto dumtaxat physicè, seu naturaliter; de potentiaque, aut impotentia similiter physicè, seu naturali, siue connaturali ad simul sufferenda illa. Condistinguantur autem in præsententi potentia, & impotentia naturalis, & connaturalis quatenus prima absolute est iuxta exigentiam, & ius naturæ; secunda verò ex suppositione alicuius miraculi.

Itaque, quemadmodum est impotens quodvis subiectum naturaliter ad recipiendum simul tempore calorem, & frigus in gradibus intensis prout existens in vno loco, ita etiam impotens est, quamuis exillat in duobus. Ut enim positum in vno loco nequit recipere naturaliter calorem, ut sex, & frigus ut septem; sic nec positum miraculose in duobus locis poterit connaturaliter, atque adeò citra nouum miraculum recipere in vno calorem ut sex, & in altero frigus ut septem. Quia hæc accidentia in gradibus intensis contraria sunt physicè cuius subiecto cum præcisione à loco iuxta priorem partem propositionis. Unde sequitur, si subiecto simul posito Matriti, & Romæ applicaretur Matriti agens calidum valens, quantum est ex se, calefacere illud ut sex, & Romæ agens frigidum valens, quantum est ex se, frigefacere illud ut septem, fore, ut non magis intensum calorem, & frigus connaturaliter possent in tali subiecto producere, quàm si ipsi in vno tantum loco applicata essent; nimirum agens calidum quatuor ferme gradus caloris produceret, & agens frigidum totidem ferme frigoris; quia octo dumtaxat graduum ex hisce duabus qualitatibus sic, aut aliter attemperatis est capax naturaliter quoduis subiectum, ut supponimus.

337 Iam verò pro posteriore parte propositionis exemplum esse potest duplex approximatio, seu contiguitas, duplexque actio eam supponens duorum agentium exactè, & integrè circundantium idem subiectum, & in illo producentium effectum. Talis enim duplex approximatio duorum agentium, & duplex actio ex illa oriunde non est possibilis, nisi talia agentia sint localiter penetrata; atque adeò naturaliter dari non potest, si subiectum sit tantum in vno loco, quia naturaliter dari non potest duorum agentium corporeorum (de quibus est sermo) penetratio. Si verò tale subiectum in duobus locis positum sit, vnum eiusmodi agentium in vno loco, & alterum in altero poterit illud exactè, & integrè ambire, ut sicque in eo agere. Fietque, ut duo hæc accidentia contraria physicè eidem subiecto respectu ad locum connaturaliter ipsi conueniant prout existenti

stenti in duobus locis; tamen si prout existenti in solo vno ei naturaliter repugnet, Ex quibus vnâ cum dictis circa præcedentem propositionem præsentem, prout dictum est, applicandis hæc vtrique satis superque probata, simul & explicata manet.

338 Ex dictis autem circa vtramque inferitur vniuersè; quæcunque quoduis subiectum siue physicum inhesionis, siue logicum prædicationis prout existens in vno loco simul suscipere non potest, siue simpliciter ob impotentiam metaphysicam, siue naturaliter ob impotentiam physicam oriundam aut ex illorum oppositione, aut ex propria sui incapacitate; ea quidem neque posse similiter illud suscipere prout existens in pluribus locis, quando talia sunt, vt tali subiecto sumpto cum præcisione à loco conueniant, vt plerunque fit. Quando verò sunt talia, vt conueniant tali subiecto prout existenti loco reduplicatiuè, sæpe illa posse ab eo prout existente in diuersis locis suscipi aliquo ex dictis modis; tamen si similiter non possint prout existente in vno solo. Quæ per exempla in præcedentibus exhibitæ, perque alia innumera, quæ in varijs materijs poterit quisque excogitare, conspicua cunq̄is reddendâ veniunt.

Propositio 5.

339 Quæcunque non potest aut simpliciter, aut naturaliter quoduis agens simul tempore efficere positum in vnicò loco, nec potest positum in pluribus, spectatâ præcisè virtute intrinsicâ actiuâ eius. Spectato vero iuuamine, quod sæpe poterit ei præstare pluralitas vocationum in pluribus locis, in ipsis pluribus locis positum sæpe poterit simul tempore efficere, quæ non potest in vno.

Ratio prioris partis propositionis est. Quia ex eo, quod agens collocetur in pluribus locis, virtus intrinseca actiuâ eius non augetur; quia non augetur eius essentia, à qua talis virtus realiter est indistincta, vt constat.

340 Posterior autem pars propositionis inde probatur. Quia vocatione bifariam adiuuat agens ad operandum in tali passo, in talique spatio locali potius, quàm in alio. Primò reddens illud simpliciter potens agere ibi, vbi ex alio loco distanti nullâ potentia possit agere, adhuc diuinitus, iuxta doctrinam stabilitam supra quæst. 12. Secundò præbens ei ius naturale ad talem, & tantam actionem in tali subiecto, ad qualem, & quantum non haberet alibi positum. Vnde fit, vt agens positum in pluribus locis simpliciter imprimis possit simul tempore agere in pluribus spatijs localibus, in pluribusque subiectis distantibus inter se; quod nullâ potentia possit præstare positum in vno loco solo. Deinde connaturaliter possit sæpe producere talem, ac tantum effectum in dictis spatijs, & subiectis, qualem, ac quantum in vno solo eorum non possit.

341 Quod vt plenius intelligatur, suppono primò vt prorsus certum, potentiam naturalem, quam quoduis agens creatum habet ad operandum in passo sibi approximato, finitam, & limitatam esse, adeò, vt solum possit producere simul tempore effectum, aut effectus talis naturæ siue speciei, & non alterius; in tantaque

quantitate tum continuâ, tum discretâ, & non in maiore. Dico potentiam naturalem. Quia potentia obedientialis, quam in multorum Doctorum sententia habet quæuis creatura ad producendum vt instrumentum Dei quemuis omnino effectum possibilem, quamdam in suo genere infinitatem habet, vt suo loco explicabimus. Vbi de sententiâ istâ nostrum iudicium exhibebimus. Modò pro quæstione præsentem ponamus, eam veram esse.

Suppono secundò etiam vt certum, quando agens nullam in passo dispositionem aliunde, prouenturam requirit ad suum effectum producendum, neque contrarium sibi resistens habet, totum, quod suâ naturali potentia potest, simul operari: quia ad totum simul est ipsi naturaliter actio debita. Quando verò aut aliquam in passo dispositionem aliunde prouenturam requirit, aut contrarium sibi resistens habet, penes maiorem, vel minorem aut dispositionem passi, aut resistantiam contrarij vel magis, vel minus efficaciter operatur, Quia non ad totum, quod suâ naturali potentia potest, & exigit simpliciter, confertur actio, sed ad id tantum, quod ei debetur iure naturæ, attentâ dispositione passi, aut resistantia contrarij. Quod debitum penes maiorem, vel minorem dispositionem passi, penes minoremque, vel maiorem resistantiam contrarij enadit maius, vel minus, siue ad efficaciorum, vel minus efficacem actionem. De quo plura suo loco.

His positis, si sermo sit de potentia obedientiali agentis ad quilibet supernaturaliter efficiendum vt instrumentum Dei, dico, plus posse illud in pluribus locis, quàm in vno solo, locatum. Quia in vno tantum loco positum neque diuinitus potest agere simul in pluribus spatijs, aut passis inter se distantibus, producendo in illis plures effectus; vti potest, si in ipsis pluribus spatijs, aut in contiguis positum sit, iuxta doctrinam stabilitam quæst. 12. Hæc tamen maior potestas eo reducitur, vt plures præsentias locales suorum effectuum, & actionum possit agens simul causare in pluribus locis collocatum, quàm collocatum in solo vno. Effectus namque ipsos cum suis actionibus per se independentes à loco determinato omnes, quos potest causare in pluribus locis, potest diuinitus causare in vno; tamen si inter se penetratos.

Si verò sit sermo de potentia naturali agentis, dico deinde, etiam per illam posse agens positum in pluribus locis plures præsentias suorum effectuum, & actionum connaturaliter causare, quàm adhuc diuinitus possit in vno solo, iuxta eandem doctrinam ex quæst. 12. citatam, & nuperrimè dicta.

Quod attinet verò ad ipsos effectus, & actiones independentes à loco determinato, dico præterea, quando agenti posito in vno loco debetur actio ad totum, quod suâ potentia naturali potest, & exigit simpliciter, non plus acturum illud connatur aliter positum in pluribus locis, quàm positum in eo vno: quia non potest ipsi plus in pluribus, quàm in vno deberi; siquidem in vno, vt supponimus, debetur totum, quod potest, & exigit simpliciter. Diuidetur tamen connaturaliter eius actio, & effectus in pluribus locis, & passis, vt in eis omnibus diuisum producat, quod coniunctum produceret in vno, si ibi tantum locatum esset. Itaque,

Itaque, si luminosum tantum Marti collocatum, & applicatum passo perfecte diaphano naturaliter valet in eo producere septem gradus luminis, nec amplius sua potentia naturali potest, & exigit; casu, quod simul Romæ ponatur alteri passo æque diaphano applicatum, non producat connaturaliter eisdem septem gradus luminis Marti, & simul aliquos alios gradus Romæ, sed diuisa actione connaturaliter producat Marti tres gradus cum dimidio, & totidem Romæ. Quia eius potentiam naturalem ad plures extendi simpliciter est impossibile; proindeque plures, quam septem, ei deberi non possunt; & non est, cur in casu posito aut omnes in altero dictorum locorum, aut aliter in vtroque diuisi inæqualiter debeantur. Pariterque philosophandum est de cæteris eiusmodi casibus.

346

Si verò agenti posito in vno loco non debetur totus effectus, quem simpliciter potest, & exigit sua potentia naturali; scilicet, quia agens contrarium per potentiam, & exigentiam contrariam illi resistit; tunc fieri poterit, ut ipsi posito in pluribus locis plus debeatur; plusque subinde possit connaturaliter possium in pluribus locis, quam posito in vno solo. Sit enim ignis aliis potens, & exigens simpliciter sua potentia naturali producere septem gradus caloris, debeaturque illi Marti posito productio trium dumtaxat propter resistantiam contrarij, certe si Marti dumtaxat sit, eos tantum naturaliter producere poterit, si verò simul ponatur Romæ, ibique ius ad alios tres in altero passo producendos cum contratio ibidem existente sit compatibile, omnes sex simul valebit connaturaliter producere. Quia ex vna parte omnes sex simul virtutem, & exigentiam eius naturalem non excedunt; & ex alia ius Martitense ad tres gradus non impedit ius Romanum ad alios tres; quia sunt iura ad gradus producendos in diuersis passis connaturaliter, & simul eorum capacibus. Per quæ omnia propositio data satis, superque explicata, & confirmata manet. Quidquid autem contra illam opponi potest, ex dictis in præcedentibus facile quisque diluet.

QVÆSTIO XV.

Quanam accidentia possint, aut etiam debeant conitari subiectum suum in pluribus locis collocatum.

347

Qvæstio est tam de potentia metaphysica, siue absoluta, quam de physica, siue connaturali. Necnon tam de accidentibus supra essentia dependentibus ab spatio locali determinato, siue ei affixis, ut sunt vbiatio, & modi eius; quam de independentibus, indifferentibusque subinde ad existendum vbiabit, ut sunt color, calor, odor, & cætera huiusmodi.

Propositio I.

348

Non repugnat de potentia absoluta, ut ens posito in pluribus locis secum habeat in omnibus illis omnia accidentia

sua, quæ non sunt dependentia à loco, siue ab spatio locali determinato.

Ita tenent omnes Doctores. Et ratio est clara. Quia supposito, quod subiectum in pluribus locis collocatur, atque adeo collocari potest, uti supponitur, non est, cur accidentia eius independentia à loco determinato non possint æque in eisdem locis simul cum ipso collocari. Siquidem æque hæc, atque illud indifferentia sunt ad essendum in quouis loco.

Propositio 2.

Etiamsi subiectum ponatur in pluribus locis, non est metaphysicè necessarium, quod accidentia eius in omnibus illis ponantur. Benè tamen quod saltem in vno loco sint simul cum illo, dum existunt cum ipso vnita, aut in ipso recepta.

Priorem partem propositionis tenent Soar. tom. 3. in 3. par. disput. 48. sect. 5. Card. Lugo disput. 5. de Euchar. sect. 2. Petr. Hurt. disput. 14. Phys. sect. 5. Arriag. disput. 14. Phys. sect. 10. Quied. controu. 5. Phys. punct. 10. Carlet. disput. 35. Phys. sect. 7. Spinul. disput. 10. Phys. sect. 6. artic. 3. & alij communiter contra Vazq. tom. 3. in 3. par. disput. 189. cap. 4. Scot. & alios apud ipsum, & apud Soar. supra. Probatur autem primò. Quia dicta accidentia non sunt in loco per solam vnionem sui cum subiecto existente in loco, sed per proprias singulorum præsentias, ut contra ipsum Vaz. & alios ostendimus quæst. 7. Ergo nihil est, quod metaphysicè prohibeat, esse illa præsentia simul cum subiecto, cui sunt vnita, in vno loco, & non esse præsentia in alijs locis, vbi subiectum ipsum est replicatum. Secundò. Quia vbiatio, quam habet subiectum in vno loco, non transit cum illo ad alia loca; tametsi enim illo sit vnita. Ergo & cætera accidentia, quæ subiectum habet in vno loco, quantumvis sint vnita cum illo, benè poterunt ad alia loca cum illo non transire. Tertiò denique. Quia anima rationalis de facto aliqua accidentia habet in capite, quæ tamen non habet in pede, vbi est replicata, ut constat. Ergo possibile est, quoduis subiectum billocatum habeat accidentia in vno loco, quæ non habeat in alio.

Dices cum Vaz. supra. Si subiectum esset album in vno loco, & non esset album in alio, absolute esset album, & non esset album; quæ est manifesta contradictio: quia quæ conueniunt aut non conueniunt subiecto independentem à loco, è quorum genere est albedo, æque verificantur de illo absolute, ac respectiue ad locum. Respondet, quando subiectum album in vno loco dicitur non esse album in alio, non negari de subiecto albedinem; alioquin & absolute posset negari iuxta argumentum factum, sequereturque contradictio, quam ipsum præterdit; sed negari præsentiam albedinis in tali loco. Ex qua negatione non sequitur negatio albedinis independentem à loco. Proindeque nec benè infertur, subiectum absolute non esse album, ex eo, quod sit verum, in sensu dicto, illud non esse album in tali loco: qualiter dumtaxat est verum, quando verè est album in alio. Recognosce doctrinam traditam supra quæst. 9.

Iam